

Amadeus

FOTÓ: KÁLLAI-TÓTH ANETT

A járvány okozta óvatosság azonban közbeszólt, legalábbis ami engem illet. Eszembe jutott viszont egy majd' két évtizedes szolnoki előadás. A *Schwajda György* megüresedett direktori székébe frissiben kinevezett új direktor, *Vass Lajos* tűzte műsorra az *Amadeust*, nem is akármilyen nevekkel; *Alföldi Róbertet* és *Darvas Ivánt* *Szikora János* rendezte, a színpadon a *Rolla János* vezette *Liszt Ferenc Kamarazenekar* játszott. A Premier bemutatkozó lapszáma szinte egybeesett a szolnoki premierrel, ezért az újság 2001 márciusában még csak az olvasópróbáról tudott képriportot hozni. Bármennyire is kitűnő fotóriporter azonban egykori kolléganőnk, *Mohos Angéla*, valljuk be, az olvasópróba műfajánál – irodabútorok, csikkel teli hamutartók, álmos színészek civil ruhában – kevés unalmasabb létezik. És itt jön a valódi és hamis, illetve a zseni és a középszer példázata. Kivéve, ha a portrék mellé géniusz írja a „képalákat”.

Richard P. H.

Mozart és *Salieri*, ha úgy tetszik, zseni és középszer, némi hansúlyel-tolódással: valódi és hamis. Dupla kíváncsisággal vettem hát kézbe a József Atilla Színház meghívóját az októberi premierre, *Peter Shaffer: Amadeus* című, a világ jelentős színpadjait bejárt (mi több, *Milos Forman* jóvoltából filmvásznon Oscar-díjat is bezsebelt) darabját vit-ték színre *Tasnádi Bencével* a címszerepben.

Négy darab tündök

ESTERHÁZY PÉTER

Én még életemben nem voltam olvasópróbán, meglehet, nem is leszek, de úgy képezem, a mennyország lehet ilyen. Vagy a megérkezés oda, a betoppadás. Itt vagyunk, ragyogunk, hadd lobogjon a hajunk. Bizonyos dolgok (a siralom völgye, a tisztító tűz) már megúszták, döntéseket hoztunk, vagy csupán érzéseinktől űzve sodródtunk, s most itt vagyunk, nem is a remény kapujában, hanem a szívében.

Most még minden jó. Még minden lehet. Mintha kamaszok volnánk. És

reménykedésünk nem parttalan. Nem valami általános jó érzés, ennél azért már jobb s rosszabb a helyzet. A tér, amelyben lenni fogunk, *játszani*, alakul (értsd: már mutatja foga fehérjét). De még mindenki nagyon tehetséges. Az olvasópróba a tehetségesség villanásnyi diktatúrája.

Ugyan. Szürke minden elmélet, bárátom. Ám különösen szürkék az olvasópróbák. Semmi nem látszik semmiből, csak szavak vannak, szövegek, hang. Senki nincsen jelen, minden csupán csak lesz, a gyáva jövőbe van tolva. Hiányok hiányának diktatórikus jelenléte.

Egyik úgy igaz, mint a másik. Vagyok én egy színházi habitué, hogy tudjam ezt? Ami azonban bizonyos, hogy ennyi (számomra) jó ember egy helyen már rég jött össze, és akkor *Mozart*ról még nem is beszéltem.

Noha a színház, nekem, nem a darabbal, nem a rendezővel, hanem a színészekkel kezdődik (*hahh!*, ha vol-

na egy életem, amelyben színésznekbe – és persze színészekbe – volnék fülig szerelmes, akkor *Csomós Mari* volna az állócsillagom, és azután mellette..., hagyjuk a részleteket!), mégis *Szikorával* kezdem, aki nagyon sokat tud a térről (még talán a sajátjáról a legkevesebbet, máig valahogy véletlenszerűen jelenik meg ebben a magyar színházi szcénában, nincs neki meg a helye), most is arról magyaráz, a térről, épp térbe húzza *Darvast*.

Salieri nem tehetségtelen, hanem közepes tehetségű. Darvas Iván meg a tehetségesség maga, olyan tündöklő, ahogy a *Liliomfiből* megismertük. Izgalmas helyzet. *Alföldi* legyen a talpán, aki fölé tud tündökölni. De minthogy *Alföldi* is tündöklő típus – irány Szolnok! Szolnok önmagában – talán nem okvetlenül tündöklő, de úgy remélem, hogy lesz március 9-étől ott egy térrész, amely...

És akkor *Rolla Jánosról* még nem is beszéltem. ❁

